

*Sum ex libris Jacobi a Nurem
Crispator penus*

Prologus

Wpiētes

aliqd de penuria ac tenuitate nostra cuz pau-
percula in gazophylati-
um dñi mittere: ardua
scādere: opus vltra vi-
res nostras agere psumpsim? psumptio-
nis fiducia: laborisq; mercedē in samarita-
no statuētes: qui platis in curationē semi-
uiui duobus denariis: superogātū cuncta
reddere pfessus ē. Delectat nos vitas pol-
licētis: s; terret immēsitās laboris. Beside-
riū hortat p̄ficiendi: s; dehortat ifirmitas
deficiendi: quā vincit zel? dom? dei. Quo
inardescētes: fidem n̄raz aduersus errores
carnaliū atq; aialiū hoim: dauidice turris
clipeis munire: vel poti? munitā ostende-
re: ac theologiarū inq̄stionū abdita aper-
rire: nec nō r sacroz ecclesiasticoz p̄ modu-
lo intelligentie nostre noticiā tradere stu-
duim? nō valētes studiozoz fratru votis
iure resistē: eoz in xp̄o laudabilib? studijs
lingua ac stilo nos seruire flagitātiū: quas
bigas in nobis agit xp̄i charitas. Quā-
uis non ambigam? oēm hūani eloquiū ser-
monem: calūnie atq; p̄tradictiōi emuloz:
sp̄ fuisse obnoxiiū. Quia dissentientib? vo-
luntatū motibus: dissentiens q̄ sit animo-
rum sensus: vt cū oē dictū veri rōe p̄fectū
sit: tñ dum aliud alijs aut videt aut cōpla-
cet: veritati vel nō intellecte: vel offendit/
ti: impietatis error obnitaf: ac voluntatis
inuidia resulter: quaz deus seculi hui? opa-
tur in illis diffidētē filijs: q̄ nō rōi volūta-
tē subijciūt: nec doctrine studiū ipendūt: s;
bis q̄ somniāt sapie vba coaptare nitūt:
nō veri s; placiti rōem sectātes. Quos iniq̄
volūtas nō ad intelligētā vitat: s; ad de-
fensionē placitiū incitat: nō desiderantes
doceri veritatē: s; ab ea ad fabulas conuer-
tētes: auditū. Quoz p̄fessio ē magis placi-
ta q̄ docēda p̄quirere: nec docēda deside-
rare: s; desideratis doctrinā coaptare: ha-
bent rationē sapie in sup̄stitiōe: qz fidei de-
fectionē sequit̄ hypocrisis mendax: vt sit
vel in verbis pietas: quaz amisit p̄scia: ip-
sam qz simulatā pietatē: omni vboz men-
dacio impiā reddūt: false doctrine institu-
tis: fidei sanctitatē corūpe molientes: au-
riū qz puriginem sub nouello sui desiderij
dogmate alijs ingerentes: q̄ p̄tentioni stu-
dētēs: p̄tra veritatē sine federe bellāt. In-
ter veri nāq; asserionē r placiti defensio-
nem: p̄tinax pugna est: duz se r veritas te-

net: r se volūtas erroris tuef. Horum igit
deo odibilē eccliam euertere atq; ora opi-
lare: ne virus neq̄tie in alios effūdere que-
ant: r lucernā veritatis in cādelabro exal-
tare volētes: i labore multo ac sudore: hoc
volumen deo p̄stante compegim?: ex testi-
monijs veritatis in eternū fundatis: i qua-
tuor libris distinctū. In quo maiorum ex-
empla doctrināq; repies: in quo p̄ dñice fi-
dei sincerā p̄fessionē: vipere doctrine frau-
dulentiā pdidim?: aditū demōstrāde veri-
tatis cōplexi: nec piculo impie p̄fessionis
inferti: tempato inter vtrūq; moderamine
vtētes. Sicubi vō paz vox n̄ra insonuit:
nō a paternis discessit limitib?. Nō igit de-
bet hic labor cuiq; pigro vel multū docto-
videri sup̄fluus: cū multis impijs: mul-
tisq; indoctis: inter q̄s etiā mibi sit necessa-
rius: breui volumine cōplicās patrū snias
appositis eoz testimonijs: vt nō sit necesse
q̄renti: libroz numerositatez euoluere: cui
breuitas qd̄ querit offert sine labore. In h
aut tractatu: nō solū piū lectorē: sed etiā li-
berū correctorē desidero: maxie vbi p̄fun-
da versat vitatis q̄stio que vtinā tot habe-
ret inuenciores: quot habet cōtradictiores.
Et aut quod querit facilius occurrat: ti-
tulos quibus singuloz libroz: capitula
distinguunt: p̄misimus.

Steliber dict? est sentē-

tiar: eo qz snias aniquozū patrū et
doctorum de catholicis veritatibus
hincinde collectas sūmatim cōp̄hen-
dit. Et p̄ma sui diuisione diuidit in
tres p̄tes. s. in proemium: tractatuz
r epilogum. Prima ps proemialis
incipit in p̄ncipio libri: r extēdit se vsq; ibi. Ceteris
ac noue. Tractatus vō ab inde vsq; p̄pe finē libri.
vbi d̄: Nec de pedibus sedentis sup̄ solū excelsum
Epilogus aut ab inde vsq; ad finē libri totū. Pro-
emium inq̄tū qd̄ restat ad p̄ns legendū diuiditur in
tres p̄tes: In quaz p̄ma reddit studētēs beniuolos
Et hoc a p̄ncipio libri vsq; ibi. Hoꝝ igit deo odibi-
lem. In sc̄da reddit eos doctes. Et hoc a loco iam
dicto vsq; ibi. Nō igit debet hic labor. In tertia fac
eos attētos. Et hoc a textu iā vltimo allegato vsq;
ad finē p̄emij. Et hec ē snia m̄gr̄i in hoc p̄emio in
generalī. In specialī aut ei? snia sūmaria stat in hac
p̄clusiōe tripartita. Sicut p̄ hoc qz m̄gr̄m ad cōpilatio-
nem hui? libri cause attrahētēs causis retrahētib?
pl? mouerūt: ipius libri auditor beniuol? efficif. Sic
p̄ q̄tuor causar? ei? assignationē doctis reddif: ac p̄
causē vtilitatis exp̄ssionem attētus p̄stituit. Prima
ps hui? p̄clusiōis p̄bat sic. Quilibet bon? discipu-
lus debz tñ beniuolētie alicui? doctrine studio impen-
dere: q̄tū m̄gr̄ suus studet beniuole tradere: qz aljs
esset ingrat?: r p̄sequēs nō bonus discipulus. Sz
m̄gr̄ tam beniuolus ad traditōez hui? libri doctrine
extitit: qz cās retrahētēs nō pōderās vt doctrinam
traderet hūc lib:ū compilauit. Igit p̄ hoc qz causis
retrahētib? cās attrahētēs m̄gr̄ i hui? volumis edif

tione stultit: quilibet et studentē p sua benivolētia
benivolū ad et studū efficit: vt intēdit pma ps hui⁹
pclusiōis. Maior h⁹ rōis est manifesta. Minor: au
tē ponit mgr in lra dīcō q ipm cupientem aliqd mit
tere de penuria ac tenuitate scle r ingenij i gazophi
latiū dñi. i. in doctrinā sacre scripture in quo omnes
scī ptes exposuerūt sua opa. attrahit eū desiderū
pficiendi: s; retrahit eū defect⁹ scle r ingenij: vel re
trahit eū alia cā. s. altitudo materie hui⁹ opis: r ma
gnitudo laboris. Et p oppositū statū subiungit cām
patriū mouētē r attrahētē q ē pñdētia diuini auri
lij: r pñtū a xpo pmissū. S; pñdētia cās mgrm re
trahētēs ab h⁹ opis cōpilationē vincit amor intēsus
quē mgr h; ad ecclīaz: quo inflāmar⁹ op⁹ aggredīē
Et suā intentiōem pncipalitē dicit circa trīa x̄sari. s.
circa fidei defensionē: catholice veritatis explanati
ōnē: r sacroꝝ manifestationē. Scdo ps hui⁹ p dūsi
ōnis p dicit. s. q p assignationē q̄tuor cāp istius libri
auditor: efficiē docilis: pbat sic. Tāto cuiuslibet scie
seu doctrine auditor: reddīt magis vocat⁹: q̄to ipa scē
ntia habuerit cās: finalē fructuosiorē: efficiētē inef
fabiliōrē: materialē certiorē: r formalē aptiorē. Sed
hui⁹ libri scia h; cām finalē fructuosissimā: materia
lem certissimā: efficiētē ineffabilissimā: r formalem
aptissimā. ergo causā: h⁹ scie assignatio ei⁹ auditor
ri⁹ ē docilitatis ministratio: vt sonat scdo ps con
clusionis pmissē. Maior h⁹ rōis est euidēs: sed mi
norē ponit mgr in lra cū dicit. Dōuz igit deo odibi
lem rē. Prio ponit cām finalē duplicē. s. destructōez
erroris r manifestationē veritatis. Scdo ponit cām
efficientē s; duplicē. s. pncipalē sicut est deus: et mi
nus pncipalē seu instrumētale: sic seipm. Tertio ma
teriale. s. autoritates sacri canonis: r sanctorū patrū
snias. Quarto cām formalē. s. formā tractat⁹: q̄ con
sistit in distinctiōe h⁹ opis: i. libris distinctiōes r ca
pitula. Et etiā formā tractatū q̄ ē idē qd mod⁹ agen
di. s. diuidētē vel exēpla ponēdi. Tertia ps eiusdem
pclusionis. s. q p expōsiōē vtilitatis doctrine hui⁹ li
bri: discipulus et⁹ attent⁹ p̄sitat. pbat sic. Quan
to maioris vtilitatis existit doctrīa alio libri seu scie
ntiis ei⁹ auditorib⁹: eosdē reddīt magis attentos.
sed huius libri scia seu doctrīa est maxie vtilitatis.
ergo p hui⁹ vtilitates suos auditores reddīt atten
tos. Maior hui⁹ rōis est nota. Minor: pbat ex lra
in q mgr dicit: q iste labor nō est supfluus. sed est ne
cessarius: eo q illa q̄ alibi sparsim r diffuse p̄cōtant
in ipō breuiter tractant: ita q nō sit necesse librorū
numerositatē pcurrere: cū breuitas ea que collecta
sunt in hoc libro p̄mptē offert quasi sine labore. Et
hec est sententia huius p̄mij in pncipali.

Incipiunt Rubricę libri primī.

Distinctio prima.

Om̄is doctrīa est

de rebus vel de signis.

De rebus q̄bus fruendū est vel vtendum

r de his que fruunt⁹ r vtunt⁹.

Quid sit frui vel vtī.

DI. De trinitate r vnitate.

Que fuerit intentio scribentiū de trinitate

Quis ordo sit suādus cū de trinitate agit

De testimonijs veteris testamēti q̄bus tri
nitatis misteriū declaraf.

De testimonijs no. testa. ad idē p̄tinētib⁹.

DI. III. De cognitione creatoris p creatū.
ras in q̄bus trinitatis vestigiū apparet.

De imagine r similitudine trinitatis i anī
ma humana.

De similitudine creatis r create trinitatis.

De trinitatis vnitate.

DI. IIII. Utrū deus p se deū genuerit.

Utrū trinitas de vno deo p̄dicet sicut vn⁹
deus de tribus psonis.

**DI. V. Utrū diuina essentia genuerit filiū
vel genita sit a p̄re: vel de ipa natus sit fi
lius: vel spū sanctus p̄cesserit.**

Q̄ filius nō est de nihilo: sed de aliquo: nō
tū de materia: sic r spū sanctus.

Quare verbū patris dicat⁹ filius nature.

**DI. VI. Utrū p̄ volūtate genuerit filiū an
necessitate: r an volēs vel nolens sit de⁹.**

**DI. VII. Utrū pater potuerit vel noluerit
gignere filium.**

An posse gignere filiū sit aliqua potentia
in patre que non sit in filio.

**DI. VIII. De veritate ac pprietate diuine
essente.**

De incōmutabilitate eiusdem.

De simplicitate eiusdem.

De corpali r spūali creatura: quō sit mul
tiplex r non simplex.

Q̄ de⁹ cū sit simplex: tū multiplex dicif.

Q̄ dei simplicitas nulli predicamentozum
subijcitur.

Q̄ deus abusiue dicif substantia.

Q̄ nō est aliqd in deo qd nō sit deus.

DI. IX. De distinctione triū psonarū.

De coeternitate patris r filij.

De ineffabili r intelligibili generatōis mō.

Utrū debeat dici sp̄ signif filius vel semp
genitus est.

De obiectionibus hereticoz n̄tentium p
bare filiū nō esse coeternū patri.

**DI. X. De spū sancto q̄ amor p̄ris r filij p
prie dicif: cū sit in trinitate amor qui est
trinitas: sicut verbū pprie dicif sapia: et
tū tota trinitas dicif sapientia.**

Q̄ eadē noia p̄re r vniuersalr accipiunt.

Q̄ spū sanct⁹ sicut p̄ri r filio est cōis: ita cō
mune nomen habet ppriū.

**DI. XI. Q̄ spū sanctus p̄cedit a p̄re r filio:
quē tū greci a filio p̄cedere distitent.**

De cōuenientia latinorū r grecorū in sensu
r differentia in verbis.

**DI. XII. Utrū spū sanctus p̄ri⁹ vel pleni⁹
us p̄cedat a patre q̄ a filio.**

Q̄ spū sanctus pncipaliter r pprie dicifur
p̄cedere a patre.

DI. XIII. Quare spū sanct⁹ cū sit de suba